



Matti Luostarinen

Luovan teknologian renessanssi

Kulttuurinen kehitys teknologian valossa

Luovan teknologian renessanssi

Kulttuurinen kehitys teknologian valossa

Matti Luostarinen

Luovan teknologian renessanssi

Kulttuurinen kehitys teknologian valossa

Cluster Articles, Feb - Apr 2024

Kuvitettu laitos

© Matti Luostarinen

Kustantaja: BoD - Books on Demand, Helsinki, Suomi

Valmistaja: BoD - Books on Demand, Norderstedt, Saksa

ISBN: 978-952-80-7030-6

Kansi ja kuvat: Vellu Luostarinen / robotiikka

Toimitus ja taitto: Outi Huhtala

www.clusterart.org

Sisällys

Johdanto	5
Hulluista vuosista viisauden vuosiin 17.02.2024	19
Maailmanpolitiikan arkipäivää Ukrainasta 19.02.2024	25
Ikä on ikuinen ongelma muillakin kuin naisilla 20.02.2024	38
Matinpäivät tuplana viettäen 24.02.2024	62
Isoveljen ja emämaan ideologia 25.02.2010 - 24.02.2024	76
Hiihtäjälegenda 19.02.2010 - 22.02.2024	86
Shauntastinen lökäpöksyjen yö 18.2.2010 - 22.2.2024	92
Mistä näitä mitaleja tulee? 16.02.2010 - 22.02.2024	98
Kalevalan päivän pohdintoja 28.02.2024	121
Harvinaisten sairauksien päivä 28.02.2011 - 28.02.2024	128
Karkauspäivän viisautta 29.02.2024	136
Hybridiyhteiskunnasta illuusioyhteiskuntaan 01.03.2024	153
Mitä ihmeen illuusio? 03.03.2024	161
Hauki on opportunistinen kala 15.10.2011 - 11.12.2023 - 03.03.2024	170
Pimeän aineen valoisammalla puolella 06.03.2024	205
Naistenpäivän taustoista ja tavoitteista 08.03.2024	212
Kansainvälinen naistenpäivä ja suomalaiset vaalit 08.03.2023 - 08.03.2024	217
Aika lentää 11.09.2008 - 08.03.2023 - 08.03.2024	223
Klusteritaide ja taiteen klusterit 09.03.2024	230
Häpeä 10.03.2024	240
Hollywood ja tekotaiteellinen näytelmä 12.02.2024	259
Illusiotalouden kouristelua 28.07.2011 - 13.04.2024	277
Mediayhteiskunnan solmut ja niiden avaajat 15.03.2024	282
Marian ilmestyspäivästä kesäaikaan 26.03.2023 - 17.03.2024	289
Alaston apina 18.03.2024	297
Tasa-arvon päivä ja kevätpäiväntasaus 20.03.2024	304
Milliä vaille orgasmi - suomalainen kyrsimysnäytelmä 19.03.2008 - 19.03.2024	311
Avainkäsitteitä lukijalle 21.03.2024	320

Palmusunnuntai on merkittävä kristillinen juhlamme 09.04.2012 - 24.03.2024 ...	355
Mediayhteiskunnan harharetket 26.03.2024	368
Median harharetket 27.03.2009 - 27.03.2024	374
Juhlapyhät ja muuttuva Suomi 27.03.2024	380
Puoluelaitos olisi uudistettava 27.03.2011 - 27.03.2024	392
Hyvä kirja kertoo huomisesta - historia menneestä 28.03.2024	409
Kirjojen synnyn historiaa 31.03.2024	416
Mytomania - sairaalloinen valehtelu 31.03.2011 - 31.03.2024	424
Puoluelaitos olisi uudistettava 27.03.2011 - 27.03.2024	433
Maailman parhaat puhujat 01.04.2024	442
Mitä tapahtuu, kun ihmiskunnan loppulaukka lähestyy? 01.04.2024	449
Avoimin silmin eurooppalaisina 02.04.2024	461
Koulusurma ja sen käsittely 02.04.2024	469
Tekoälyn ja robotiikan aikakausi 04.04.2024	478
Ammattina kiusaaja - luetuin blogini 23.06.2021 - 06.04.2024	491
Tekoäly vastaan tekemätön äly 07.04.2024	506
Non plus ultra (Pindaros) - Edempänä ei enää mitään 09.04.2024	518
Mutka on leweämpi, awonainen lahti, ei ase 08.09.2008 - 08.04.2024	526
The Official Weblog of Clusterart.org 22.04.2012 - 09.04.2024	532
Mikael Agricolan persu 07.04.2021 - 09.04.2024	542
Kohtaamispaikkana kirja 11.04.2014 - 24.04.2024	547
Tieteen ja teknologia renessanssi 13.04.2024	553
Dualismin renessanssi 17.05.2010 - 30.06.2023 - 13.04.2024	558
Suomalainen henkisyys voimissaan 14.12.2012 - 12.04.2024	568
Lopuksi - Tulevaisuutta varten - "In posterum" 18.04.2024	575
Oscar Niemeyrin muistolle 7.12.2012 - 18.04.2024	580
Jose Saramago ja maaginen realismi 19.06.2010 - 18.04.2024	587
Normaalin rajoja hakien	591
Lähdeluettelo	607
Kuvaluettelo	621

Johdanto

Summa summarum - Summae res

Summien summa - Tärkeimmät asiat

Nyt käsillä oleva kirja on kirjoittajansa 130. monografinen julkaisu (ks. lähdeluettelo). Ensimmäiset monografiat, lähes 50 kirjaa edustavat tutkijan työtä ja ohjelmia, joiden toteutuksessa on ollut runsaasti myös oppilaitani yliopistoajoiltani, joko Oulun tai Turun yliopistosta sekä myöhemmin myös tutkimuskeskuksesta MTT:n (nykyinen Luke) ohjelmista. Valtaosa on toki yksin omia julkaisujani ja sellaisina tiedeyhteisön sisällä toteutettuja hankkeita, koskien usein yhdyskunta- aluesuunnittelua. Aiheena ovat myös etenkin ympäristökysymykset ja yksittäisten ihmisten tai aluetalouden suhde kansallisesti merkittäviin suurin ohjelmiin, koskien mm. Kemijoen, Iijoen, Ounasjoen ja myöhemmin koko eurooppalaisen jokivesistön ja EU:n rahoittamia ohjelmia. Tästä luottamuksesta heille sydämellinen kiitokseni. Juhlan jälkeen. - "Post festum." (Platon).

Tutkijan ja tutkimusohjelmia vetävän kohdalla oleellista on ollut seurata ohjelman toteutumisen vastaamista niihin kysymyksiin, joista tutkimusohjelmaa laadittaessa on sovittu. Toisaalta kun ohjelmat tilataan yliopistolta tai tutkimuslaitokselta, merkittävää on myös osallistua itse kansallisen tai kansainvälisen tutkimusohjelman toteuttamiseen laajemminkin. Tämä taas edellyttää joko tieteiden välistä tai poikki- ja monitieteistä osallistumista työn toteutumiseen. Tällöin tutkijan rooli vaihtuu asian- tuntijan tehtäviin. Luulen pystyväni. - "Posse videor."

Tällöin monitieteisellä tarkoitetaan muuta kuin poikkitieteisellä ohjelman johtajana toimivan työkenttänä. Poikkitieteinen henkilö on kyvykäs ohjaamaan työtä, jossa mukana on useamman tiedekunnan monitieteisiä ammattilaisia ja ohjelman johtajalla on itsellään mieluiten väitöskirjatasoinen pätevyys (usein myös professorin pätevyys) niiden tiedekuntien sisällä, joita ko. tehtävä ja sen hoito edellyttävät. Siis vaikkapa luonnontieteellisen tiedekunnan (natural science) kohdalla laajaa, väitöskirjaan johtanutta kykyä ohjata ko. ohjelmaa, sekä tämä ohella tarvittaessa myös valtio- tai yhteiskuntatieteellisen tiedekunnan sisältä (human science) vastaavat pätevyudet. Se on oikeudenmukainen hinta. - "Pretium iustum."

Suomessa poikki- ja monitieteinen työskentely ei ole vieras ilmiö. Olemme pienenä kulttuurialueena oppineet hallitsemaan jo kielemme synnyn ja Mikael Agricolan ajoista alkaen pappisopinnoissakin hyvinkin laajan yleissivistyksen. Agricolan kohdalla pappisopinnojen rinnalla vaadittiin myös kansan ja sen kielen hallintaa, sekä sen kehittämiseen vaadittavat riittävät taidotkin. Nuorena kansakuntana ja kulttuurisena sivistysalueena sijaitsemme edelleen samalla maantieteellisellä vyöhykkeellä, jossa poikkeuksellisen pragmaattinen kulttuuri on ollut kansakunnan johdossa välttämätön edellytys, selviytyäksemme pohjoisella kalottialueella yhtäällä neljästä hyvin erilaisesta vuodenajasta, sekä hankkien toisaalta riittävät valtio-oppineen taidot idän ja lännen välistä puskurialuetta samalla asuttaen. Taustalla kaiken aikaa

teknologia ja sen kehitys. Ilman kehittyvää teknologiaa ei näitä pohjoisia alueitamme olisi voitu asuttaa.

Agricola omasi sekä riittävän geopoliittisen maantieteen, mutta samalla teologian ja Keski-Euroopan poliittisen kulttuurin ja kielten vaatimat taidot. Omana aikanaan varmasti myös väitöskirjatasoisesti ne halliten. Olkoonkin ettei hänellä ollut käytös- sään oman aikamme robotiikkaa ja algoritmeja. Lisäksi Agricola oli poikkeuksellisen ahkera ja älykäs opinnoissaankin. Mökistä voi astua ulos suurmies. - "Potest ex casa vir magnus exire." (Seneca).

Oma aikamme on toki vaativampi kuin Agricolan aika. Poikki- ja monitieteisyyden rinnalla töihini on liittynyt niiden palveleminen luovaa ja innovatiivista kehitystyötä sekä oman aikamme tieteen tarjoamien teknologisten keinojen hallintaa. Tämä koskee sekä maaseutuamme että kaiken aikaa kasvavaa urbaanin kulttuurimme syntyä. Niinpä maantiede, luonnon- ja kulttuurimaantiede, niiden sovellus suunnittelumaantieteenä sekä biotieteet rinnan yhteiskunta- ja valtiotieteitten kanssa ne halliten, on ollut keino pyrkiä hakeutumaan sellaisiin hankkeisiin, jotka parhaiten palvelevat sosiaalisia ja kulttuurisia tarpeitamme luonnonvaroineen sekä osana geopoliittista sijaintiammekin. Lisäksi ohjeet ovat vähemmän arvokkaita kuin kokemus. - "Praecepta minus valent quam experimenta." Kokemus ja sen siirtyminen liittyi teknologiaan tieteenä. Ei vain välineenä. Se oli hyvin suomalainen pragmaattinen käytäntö. Kalevalaiseen kulttuuriin kuului seppä ja samalla etsintä. Vaka vanha Väinämöinen, etsijä iänikuinen. Nyt se oli vain hetkeksi unohtunut ja teki algoritmisen renessanssin, robotiikan ja tekoälyn paluuna. Ei vain elämä vaan etsintä on ihmisen parasta aikaa. - "Vita est tempus optimum hominis." Elämä on viini. - "Vita vinum est." (Petronius).

Tämä koskee geopolitiikkaa mutta myös kuntiamme, maakuntia, aiemmin lään-nejämme sekä seutukaavaliittojen alueita rinnan sektorihallintomme kanssa ope-roiden. Tiede on aina kansainvälistä, jolloin tätä ei ole tarvitse erikseen korostaa. Raportointi suoritetaan erikseen eri aluetasoilla ja palvellen kunkin yhteistyökumppanin tarpeita. On sanomattakin selvää, että valtaosa näin syntyvästä tutkimukses- ta on ollut rahoittajan tilaamaa ja vain heille julkaistua. Se ei näy julkaisuluettelos- sa. Vielä vähemmän tuhannet artikkelit ja muut tieteelliset tai lähinnä medioillemme tarkoitetut artikkelit, tieteen popularisointi. Ikään kuin alttarin ja kotilieden puolesta tai hyödyllisen taiteen puolesta. - "Pro aris et focis" (Cicero, Horatius, Sallustius) - "Pro arte utilis." (Taideteollisen korkeakoulun tunnuslause). Ja jälleen törmäämme uusiin luoviin innovaatioihin ja teknologiaan. Algoritmien ja tekoälyn, robotiikan maailmankuvaan. Se on sekä ihmisen parasta aikaa - "Vita est tempus opimum hominis" että samalla luonnon parantava voima - "Vis medicatrix naturae." Lain voima - "Vis legis", puhumisen voima - "Vis dicenti", mutta myös yleinen tapa "Vita communis" sekä tapa uhrata elämänsä totuudelle - "Vitam impendere vero." (Ju-venalis).

Tutkijan tai tieteen edustajan siirtyessä emeritus ikäiseksi professoriksi, hän vapau- tuu viimein niistä tehtävistä, jotka liittyvät hallinnollisiin tai tutkimusrahoituksen han-

kintaan liittyviin tehtäviin. Samoin voimia vievät opetusvelvollisuudet jäävät aikaa ehkä eniten vievinä pois professorin työnä. Professori ymmärretään usein Euroopassa opettajan ammattina. Lisäksi heidän joukossaan on taitavia yrittäjiäkin, sekä muita yhteiskunnallisia tehtäviä hoitavia mm. poliitikkoina ansiokkaasti toimien. Moni hyvin näkyvästikin ja menestyksekkäästi. Tehtävät tieteessä tahtovat olla aina kansanvälisiä, jolloin aikaa muuhun ei oikein tahdo jäädä, vaan työtä tehdään myös lentokentillä. Monelle lentokenttä on työpaikkana kovin tuttu. Harva liikkuu kongressipaikalla turistina. Lopuksi kaikkien summien summa on ikuisuus. - "Summarum summa est aeternum." (Lucretius). Ja taas me törmäämme teknologiaan ja sen merkitykseen tieteen kehitykselle ja käytännön toteutukselle. Ilman tietokoneitamme poikkitieteistä tutkimusta olisimme jatkaneet nykyistäkin voimakkaammin ja kauemmin tieteitten suurta sotaakin (Big Science War). Kukaan meistä ei synny ilman virheitä. - "Vitiis nemo sine nascitur," (Horatius).

Oma eläkkeelle siirtyminen ja emerituksen vuodet käynnistyivät pian täytettyäni noin 63-vuotta, jolloin ns. eläkevuosia on nyt jatkunut kymmenen vuotta. Käytännössä se vapautti niistä tehtävistä, jotka liittyivät hallintoon ja opetukseen sekä rahoituksen järjestelyihin ja raportointiin. Toki työhön kuului paljon sellaista sosiaalista työtä, jossa pidetään yllä työyhteisön arkea ja juhlaa. Lähdeluettelossani vuosi 2017 oli tärkeä vuosi kirjoittaessani kirjan juhluvuottaan viettävälle Suomelle "Finland's big year 2017 - Suomi 100". Se oli koottu tuolloin valmistuttuaan sadasta lähdeluettelon kirjastani. Tuon kirjan jälkeen on syntynyt 30 monografista kirjaa, eli noin viisi kirjaa vuodessa. Mutta ei ilman kehittyvää teknologiaa. Koko ajan julkaisijana on ollut miltei yksioimaa saksalainen BoD, jonka synnyn aikoihin minuun otettiin yhteyttä ko. julkaisutoiminnan käynnistämisen mahdollisuudesta. Olen heille paljosta velkaa. Uuden julkaisutavan ekologisuus oli luonteeltaan sellaista, josta ei voinut kieltäytyä. Parasta oli kuitenkin henkinen yksimielisyys myös muualle Eurooppaan. - "Summum bonum esse animi concordiam." (Seneca). Sekä samalla koneoppiminen ja tekoälyn kautta tapahtuva algoritmien läpimurto tieteitten yhdistäjänä ja yhdenmukaistajana samalla. Elä, kasva ja kukoista! - "Vivas, crescas, floreas!" Uhraa elämäsi totuudelle. "Vitam impendere vero. (Juvenalis).

Olen kirjoittanut tuhansia artikkeleita medioillemme, nimellä ja nimimerkillä. Luostaristen suvun omistuksessa aikanaan ollut maakuntalahti Savonlinnassa (Itä-Savo) siirtyi ensimmäisenä Suomessa digiaikaan jo 1980-luvulla. Samaan aikaan, jo 1970-luvun alusta, olin työskennellyt Oulussa Kalevan kirjapainossa, jonka tiloihin Oulun yliopiston tuolloin ehkä tunnetuin laitos, Maantieteen laitos, oli aikanaan sijoitettu. Laitoksemme tunnettuutta lisäsi varmasti sijaintimme juuri lehtitalon vuokralaisina ennen siirtymistämme yliopiston uusiin tiloihin Linnanmaalle. Ensin me maantieteilijät (suunnittelumaantiede/ aluesuunnittelu), eli minä noin 40 oppilaani kanssa. Muita pääaineopiskelijoita meillä ei sitten ollutkaan. Tuon laitoksen synnytyksessä olivat omat murheensa, pääosin kuitenkin myönteisessä merkityksessä. Oli oltava varovainen. Menestys kun vie monet perikatoon. - "Successus ad perniciem multos decocat." Ilman kehittyvää tietotekniikkaa tämä ei olisi ollut mahdollista. Internet oli yhtä tärkeä tieteellemme kuin kenelle tahansa tiedepuiston älyköl-

le. Robotiikka oli välttämätön väline - suurempi voima, "Vis maior."Mutta samalla myös elää, kasvaa ja kukoistaa - "Vivas, crescas, floreas!"

Biologit, aiemmat oppilaamme, eivät olleet kiinnostuneita maantieteestä pääaineena. Vaikka valmistuivat myöhemmin usein juuri biologian ja maantieteen vanhemmiksi lehtoreiksi lukioihimme. Oma valintani oli toinen ja taustalla algoritmit, robotiikka ja tekoäly. Maantiede aluesuunnittelijana kulki tässä muita laitoksia edellä tavoitteena oppia myös käyttämän vaikkapa satelliittien kuvaamia ns. "väärävärikuvia" tai luovaa innovaatioympäristöämme, aluetalouttamme, myös maaseutuamme näin kehittäen. Ilmiö oli hyvin kansainvälinen ja ylitti sellaisia rajoja, joita vain tiede saattoi ylittää. Toki sama pätee edelleenkin. Tartuimme haasteeseen suurimmalla mahdollisella innostuksella. - "Summo studio." Ja kaikkialla meitä yhdisti teollinen ja tekninen uusrenessanssi. GIS (Geographical Information System) ja maantiede koki uuden tulemisen sekín.

Nyt käsillä oleva kirja on jatkoa edeltäjilleen. Siis kirjoille "Arctic Babylon III" "Botrus art - Arte clusters", "Dun spiro, spero", "Sosiaalisen median talous ja strategia - algoritmit ja robotiikka" - "Sosiaalisen median sekä tekoälyn yhteiskunnallinen dilemma" sekä "Hybridiyhteiskunnasta illuusioyhteiskuntaan".

Näissä kirjoissa lähestytään artikkeleiden kohdalla vaihetta, jossa tekoälyn tehtävänä on tutustua tekstiini ja vastailla myös kaiken aikaan vaikeutuviin kysymyksiinkin. Tässä tapauksessa tekoäly - uusi ystävämme - ei ollut toi uhka vaan mahdollisuus rakentaa uutta yhteiskuntaamme. Samalla myös robotti joutuu itse pohtimaan ratkaisunsa. Älykäs työkalu taikoo tekstit kuviksi, mutta samalla hakee tähän tarkoitukseen kuvataiteilijoita, jotka sopivat parhaiten tähän tehtävään. Samalla ohjeena on muistaa mitä käsitteellä "Cluster art and Art of clusters" tarkoitettiin kirjoittaessani omani, tällä nimellä kutsutun manifestini. Muiden manifestit ja määritelmät eivät tässä, tieteen todella pitkälle ennakoidussa tehtävässä meitä kiinnosta. Kullakin kun on omat tapansa. - "Suos cuique mos." (Terentius). Niitä yhdistää kuitenkin yhteinen teknologia ja yhteiset välineet, laboratoriot, alkaen maapallon ja maailmankaikkeuden avautumisesta kiitos kehittyvän teknologiamme.

Kenttä on kuitenkin hyvin vapaa ja tarkoitettu juuri taiteelle, jossa tiede ohjaa ja algoritmit toteuttavat. Kyse on erittäin edistyksellisestä tekoälyn työkalustamme. Väite, jossa ihmistä ja hänen silmiään ja aivojaan pidetään värien oivaltajana jotenkin erityisen kehittyneinä, on syytä heittää jo nyt viimeistään romukoppaan. Sama koskee kieltä ja sanojen käsittelyäkin. Chattibotti seuloo kyllä kielestämme (kielestämme) malleja, joiden ymmärtäminen on ihmiselle mahdollista. Siinä missä pelaa shakkia ja voittaa vanhat mestarit, käyttivät nämä mitä tahansa tapaa huijata robotiikkaa. Aina he häviävät. Shakkitarina kirjana on kiinnostava lisä tässä pitkässä juoksussamme. Sama pätee värejä synnyttävillä mekanismeilla sekä niiden synnylle osana alan tiedettä. Kuvataiteissa tätä tarina tiedettä kerrotaan usein kuuroille korville. - "Surdo narret fabulam." (Terentius).

Kun parissa kuukaudessa ChatGPT:n käyttäjäksi rekisteröityy yli 100 miljoonaa käyttäjää, se alkaa olla yhtä nopea kuin "Cluster art" aikanaan. Historian nopein verkkopalvelumme. Jos minä en olisi heidän joukossaan, silloin minun olisi syytä harkita siirtymistä eläkkeellä myös ulos sellaisesta tieteestä, jota kutsutaan poikkitieteiseksi, koskien myös sateenkaaren värien syntyä. Nyrpistäen nenäni samalla kaikelle muullekin poikkitieteiselle. - "Suspendens omnia naso." (Horatius). Olemme hakeutumassa kokonaan uuteen tieteen ja samalla teknologian kehityksen meille tarjoamaan aikaan. Elä, kasva ja kukoista - "Vivas, crescas, floreas!"

Niinpä kun kirjoitin vaikkapa lyhyen tekstin, koskien maailmanpolitiikan arkea, hain luonnollisesti vastauksia robotiikalta ja tekoälyltä koskien Ukrainan sotaa, Venäjän motiiveja, historiaa sotien kestosta ja luonteesta, luonnonvaroista jne. Toki oli syytä selvittää, miten algoritmit kokevat tällaisen sodan päättyvän, sen ongelmat ja ratkaisut. Tai kun ongelmana on ikä, miksei kysyä siitä myös omalta robotiltaan, pitkän iän salaisuudet, miten siirtää kehon kelloa taaksepäin, auttaako ehkä tauriini jne. Toki vastauksia voi hakea myös ilmastomuutokseen, neuvoja päivän askareisiin. En ole vielä niin vanha, että alkaisin päästellä huokauksia syvyyksistä. - "Suspiria de profundis." Uusi teknologia antoi minulle välineet, jossa aiemmin opitulla on renessanssin mukanaan tuomat mahdollisuudet ja eväät. Nuoremmilta ne puuttuvat.

Toki konetta voivat kiusata myös Pandoran lippaan rahoittajat, Suomen geopolitiikasta huolestuneet, hakea ohjeita uudelle presidentille tai keskittyä omiin pieniin murheisiimme. Varoen kuitenkin Pandoran lipasta ja siitä tekemääni veistosta myös muistaen. Jo silloin, vuosikymmeniä sitten, koneet olivat käytössä ja tulokset siirtyivät myös lasten käyttöön. Matin päivänkin saattoi viettää tuplana ja hoitaa Matti maailman kartallekin. Matti miehen yleisnimenä on kaikkien asioiden yläpuolella. - "Super omnia." Heprealainen "Mattijahu", Jumalan lahja, mutta ei ilman robotiikkaa ja teknologiaa.

Vaikeampia kysymyksiä olivat ihmisenä olemisen ongelmat, sankaruus ja petturuus samassa persoonassa. Meitä on monta Mattia, Mattia moneksi. Sen sijaan isoveljen ja emämaan ideologia on osa pelon maantiedettä. Urheilija puolestaan joko herooinen tyyppi tai sitten yksin jäävä luuseri - valitse sitten siitä. Tai robotiikan antama analyysi taiteilijasta ja hänen töistään. Kuinka monta työtä onnistui Vincent van Gogh tuottamaan kirjaani "Sosiaalisen median talous ja strategia - Algoritmit ja robotiikka." Kansikuvaksi pääsevältä maalaukselta ja sen robotiikan rakentamalta viestiltä vaaditaan poikkeuksellista neroutta. Jotkut taas nyrpistävät nenänsä kaikelle - "Suspendens omnia naso." (Horatius). Tiede ilman luovuutta ja innovaatioita on kuin pilvinen päivä.

Ensin oppi ja vasta sen jälkeen oikut. Meitä kiinnostavat usein keinot käyttää valtaa, kunhan ensin olemme sitä hankkineet. Valta sokaisee - täydellinen täydellisesti. Mutta miten hankkia valtaa? Valta on lopulta vain lainassa ja samalla se on väkivallan veli. Lue näistä ja tutustu siihen, mitä tekoäly kertoo vallasta ja sen käyttäjästä. Jostakin syystä ne ovat usein huokauksia syvyyksistä. - "Suspiria de profundis."

Mistä näitä mitaleja oikein tulee? Auttaako rento meno reggaetyyliin vielä kesällä 2024? Millainen on ali-innovatiivinen alue ja 200 vuotta sinnitelleen Obseverin loppu? Mitä kertoo todellinen tietäjä robottina miehen ja naisen eroista käyttäen valtaa ja mitä ovat Krugmanin stereotyypit? Tulisiko sinun varoa hyviä tavoitteita ja mitä ovat kilpaurheilun vaietut totuudet. Olen kirjoittanut näistä aiheista tässä kirjassani. Ei varmaankaan ensimmäistä kertaa. Liki 10 000 artikkelia, esseitä tai blogia, ovat vieneet melkoisen ajan minulle tarkoitusta elinajastani. Olen halunnut jakaa sen muiden kanssa. Ehkä se on mennyt kohdallani yli kohtuuden. - "Supra modum." Aloitin tämän jo noin kuuden vuoden iässä. Kullakin on omat tapansa. - "Suos cuique mos." (Terentius). Mutta ei silloinkaan ilman tekniikan tarjoamia välineitä. Me oivalsimme tämän jo lapsena. Teknologia kiehtoi ja lapsi oli utelias.

Kalevalan päivän pohdinnat on jokaisen suomalaisen hyvä lukea, siinä missä kertomus muutosvuodesta 2011 - jo 1970-luvulla ennustettuna. Toki Mayakansan ennusteissa jo vuosituhsia aikaisemmin. "Arctic Babylon 2011" syntyi käsikirjoituksena jo 1970-luvulla sekin. Sillä on kiintoisa historia osana suomalaista kirjallisuutta ja sen tapaa käsitellä kokeiluluonteista käsikirjoitusta. Pysin kokeilemaan uutta tekniikkaa ja rakentamaan kolme kirjaa samaan kansiin, sekä päättämään ne samana yhtenä kirjana. Kustantaja jakoi ne omilleen ja nämä tekivät niistä omat kirjansa. Hyvä niinkin. Syntyi huokauksia syvyyksistä. - "Suspiria de profundis." Kalevalainen ihme ja sen etsintä oli edennyt pitkälle. Sampo oli nyt lähempänä kuin ikinä.

Harvinaisten sairauksien päivä ja suomalaiset tutut kansataudit on hyvä kertoa myös algoritmeille. Mistä perinteissämme on oikein kyse, ja miten fiksu tekoäly tulkitsee astronomian ja astrologian väliset erot. Robotiikka ei sovi oikein horoskooppien lukijoille. Ei oikein omat kirjanikaan. Sen sijaan taiteen tulkinta ja syväoppiminen olisi syytä kokea, siinä missä oppia pelaamaan shakkia, lentokoneen navigoinnin ja kuvataiteen synnyn kirjoitetusta tekstistä. Kuitenkin harkintansa mukaan. - "Suo arbitrio." Elä, kasva ja kukoista" - "Vivas, crescas, floreas!"

Tunteiden kokeminen, eettiset ja moraaliset kysymykset, heikkoudet vahvuuksiksi, ovat samaa oman aikamme liturgiaa, josta olisi saatava jotain irti. Se miten kaikki tämä tapahtuu, on robottien ammattia ja algoritmien työtä. Inhimillinen kokemus ja ilmaisu on toki sekä opetettavissa että opittavissa. Syväoppiminen on poikkitieteinen prosessi. Se on harvojen herkkua ja kulkien tuskallista tietä pitkin. - "Per viam dolorosom."

Matka hybridiyhteiskunnasta illuusioyhteiskuntaan oli kirjani otsikossa aiemmin ja nyt sille tulee jatkoa. Vuonna 2011 kirjoitin tuki jo aiheesta illuusiotalouden kouristelu-lehdissämme ja Turun Sanomissa se oli urheilu-uutisten sekä kuolinilmoitusten seassa. Hauki on tunnetusti opportunistinen kala ja pimeiden vesien saalistaja. Emme ole veden petoja ja meillä kuuluisi olla yksi normisto ja moraalinen sekä tätä tukeva laki sekä sanktiot rikkojille. Miksi juuri hauki on kansantarustossamme myyminen eläin? Hauella on erittäin tulinen luonne. - "Perfervidum ingenium." Hauen laulun lausuin usein lapsena jopa lausuntakilpailuissa. Ja aina yhtä sisukkaasti. - "Perseverando."

Kirjani alku käynnistyy mm. näillä otsikoilla ja aiheilla sekä jatkuu pohtien dikotomia sekä Zenonin paradoksia. Mitä vaikeampia ovat kysymykset, sitä kiinnostavampaa on hankkia robotin viileät vastaukset menneen maailman ratkaisemattomina pidetyille arvoituksille. Kuka vastaisi, mikä johti Suomen polarisaatioon? Paljon lajeja, huono valtio. - "Plurimae leges, pessima respublica."

Aika lentää, tyhjä taulu, kaikki ääntä eikä mitään muuta

Alkusanojen lopuksi vielä tärkein kysymys? Miten nimetä kirja, jota ovat avustaneet perinteisesti lasteni Outin ja Veli-Matin ohella robotiikka ja tekoäly, algoritmien aulis avustajajoukko tietokoneinamme jo 1970-luvun alusta alkaen tätä työtä tehden. Mistä syntyi media, joka johti pakoon todellisuutta - syntyi hybridiyhteiskunta ja sen kouristelu sekä lopulta illuusioyhteiskuntamme. Sekä kohta myös sen evoluutio, tekotaiteellinen näytelmä ja Hollywood. Ahdistava, negatiivinen, kriittinen sekä todellisuutta pakeneva. Syntyi runous, joka oli kuin paholaisen viiniä. - "Poesis est vinum daemonum." (Augustinus). Elämä ajatellen kaiken aikaa kuolemaa. - "Vive memor leti. (Persius). Elämä on sielun eloisa voima. - "Vivida vis animi."

Hyvä kirja kertoo aina huomisesta - historia menneestä. Mytomania sairaalloisesta valehtelusta. Teesi, antiteesi ja synteesi - Mytomania, eskapismi ja putinismi (trumpismi) kirjani nimenä omasta ajastamme. Miksi itsepetos ja suggestio ovat oman aikamme ilmiöinä niin yleisiä? Miten arvokonservatiivit ja radikaalit voivat mahtua samaan puolueeseen ja poliittiseen liikkeeseen? Mitä tarkoittaa sosiaalisen median ja tekoälyn yhteiskunnallinen dilemma kirjani nimenä? Kun kysyn sitä robotiikalta, tekoälyltä, vastaus on harvinaisen terävä ja ilmiön ymmärtävä. Ymmärtävätkö kirjani lukijat tai pikemminkin sen kaukaa kiertävät? Onko tekoäly valovuoden edellä perineistä lukijaa tai lukemista välttelevää? Miljarit opitut sanat puhuvat erilaista kieltä, kuin muutaman tuhat sanaa hallitsevan kyky ymmärtää ja omaksua. Vatsa täynnä on helppo puhua paastosta. - "Plenus venter facile deieiuniis disputat." (Hieronymus).

Elämmekö huijareiden aikaa? Takavuosina Soininvaara puhui avoimesti parasiiteista, puolueensa kanssa kilpailevista, ja oli samaan aikaan alkiolaisempi kuin Alkio itse. Viihdekirjailija kirjoitti ihmiskunnan loppulaukasta, ja kysyttäessä tästä ilmiöstä robotiikalta, tämä ei ymmärtänyt kuinka siihen vastata, ihmiskunnan väestömäärän romahdukseen. Me elämme kuitenkin kauan nykyisen tekoälyn ja robotiikan aikakautta algoritmeineen. Kiusaaminen kulttuurina ja ammattina, kiusaajan ammattina, oli ja on edelleen luetuin blogini. Tekoäly varten meillä vaaditaan myös tekemätöntä älyä. Jokainen olento on yhdynnän jälkeen surullinen. "Post coitum omne animal triste." Aluksi tahtovana ja mahtavana. - "Volens et valens." Haluten ja kyeten. - "Volens et potens." Lopuksi tahtoen mutta kun ei voi. - "Volo non valeo."

Kiusaamisen rinnalla meitä luetuttaa yllättäen kohtaamispaikka kirjana ja Mikael Agricolan tapa rakentaa meille puitteet kielelle ja kulttuurille. Häpeä ja sen evoluutio on sekin runsaasti luettu artikkelini. Robotin ja tekoälyn tapa käsitellä samat aiheet ovat ehdottoman virheettömiä, mutta samalla kuivahkon luettelevia. Emme

pidä opettajamaisen tapaisesta tiedon jakamisesta ja vieläpä sen numeroinnistakin. Emme myöskään tekotaiteellisesta näytelmästä. Sen sijaan meitä ruokkii ikiajoista ahdistava, negatiivinen ja kriittinen luettava. Todellisuutta pakeneva media menestyy, mutta ei enää illuusioyhteiskunta juuri median luomana todellisuutemme. Siis edellisen kirjani komea kansiteksti kuvineen loikkana hybridiyhteiskunnasta ja sen kouristelusta kohti illuusioyhteiskuntaa. Tekoälylle tämän kääntäminen onnistuu kiitettävällä tavalla. Aivan kuin kertoisi tuttua tarinaa Rooman perustamisen jälkeen. - "Post Romam conditam." Algoritmien ulkopuolelle jäänyt pyörittelee rinnassaan vihaisia tunteita. - "Volvit in pectore iras."

Edellisten lisäksi meitä kiinnostavat algoritmit ja niiden synnyttämät yhteiskunnalliset muutokset, teknologian ohjaama kehityskaari ja futurologia, ihmisen osuuden ja merkityksen rajallisuus ja yksilötasolla sen täydellinen katoaminen. Pelon yhteiskunta ja sen aseet - pelko on aseeni ajattelu - tuo mukanaan kiinnostavat ahdistavat uutiset. Kun kerron, kuinka luetuin blogini kertoo aprillipäivän pohdintoista, koulusurman käsittelystä tai kiusaajan ammattista, todellisen alan ammattilaisen muotokuvasta, on aika kysyä tekoälyltä, mitä hän ehdottaa kirjalleni nimeksi? Esitelen hänet kuitenkin aluksi. Se on aatelisten vaatimus. - "Postulata nobilium."

ChatGPT 3.5

Mitä tarkoitetaan keskustelurobotilla?

ChatGPT

Keskustelurobotti on tietokoneohjelma tai tekoälyjärjestelmä, joka on suunniteltu kommunikoidaan ihmisten kanssa luonnollisella kielellä. Tämä tarkoittaa sitä, että keskustelurobotti pystyy vastaamaan kysymyksiin, ymmärtämään kommentteja ja osallistumaan vuorovaikutukseen niin, että keskustelu tuntuu mahdollisimman luonnolliselta ihmisille.

Keskustelurobotit käyttävät yleensä erilaisia tekoälymenetelmiä, kuten koneoppimista ja luonnollisen kielen käsittelyä, jotta ne voivat ymmärtää ihmisten kirjoittamaa tai puhuttua kieltä. Ne voivat vastata kysymyksiin, tarjota tietoa erilaisista aiheista, auttaa ongelmanratkaisussa, tarjota viihdettä tai toimia avustajina erilaisissa tehtävissä.

Keskustelurobottien sovellusalueet vaihtelevat laajasti. Niitä voidaan käyttää asiakaspalvelussa, terveydenhuollossa, koulutuksessa, viihteessä, avustajina ja monilla muilla aloilla. Esimerkiksi chatbotit verkkosivustoilla voivat auttaa käyttäjiä löytämään tietoa ja vastaamaan yleisiin kysymyksiin ilman ihmisen apua. Lisäksi ääni-ohjatut avustajat kuten Siri ja Google Assistant toimivat keskustelurobotteina, jotka auttavat käyttäjiä päivittäisissä tehtävissä.

Keskustelurobotin tarkoituksena on tehdä kommunikaatiosta ihmisten kanssa sujuvaa ja tehokasta, vaikka toisena osapuolena olisi tekoäly. Tavoitteena on luoda mahdollisimman aito ja mielekäs vuorovaikutuskokemus.

Mitä tarkoittavat chattibotit ja mikä on niiden merkitys tulevaisuudessa?

ChatGPT

Chattibotit (tai chatbotit) ovat tietokoneohjelmia tai tekoälyjärjestelmiä, jotka on suunniteltu kommunikoidaan ihmisten kanssa tekstipohjaisen viestinnän välityksellä, kuten chat-ikkunoiden tai viestisovellusten kautta. Ne vastaavat käyttäjien kysymyksiin, tarjoavat tietoa ja voivat suorittaa erilaisia tehtäviä automaattisesti.

Chattibotit perustuvat usein luonnollisen kielen käsittelyyn (NLP) ja koneoppimiseen. Ne voivat analysoida käyttäjien syöttämiä tekstejä, ymmärtää kysymyksiä ja tarjota relevantteja vastauksia tai toimintoja. Joissakin tapauksissa chattibotit voivat myös käyttää ennalta määriteltyjä sääntöjä vastaamiseen.

Chattibotit ovat saavuttaneet merkittävän aseman monilla aloilla ja niiden merkitys tulevaisuudessa voi olla huomattava seuraavista syistä:

1. Asiakaspalvelu: Yritykset voivat käyttää chattibotteja tarjoamaan nopeaa ja tehokasta asiakaspalvelua ympäri vuorokauden. Ne voivat vastata yleisiin kysymyksiin, ohjata käyttäjiä oikeille tahoille ja käsitellä monia perustason palvelupyynnöitä.
2. Tiedonhaku ja avustaminen: Chattibotit voivat auttaa käyttäjiä löytämään tietoa nopeasti ja helposti erilaisista aiheista. Esimerkiksi terveysalan chattibotit voivat tarjota tietoa oireista ja lääketieteellisistä kysymyksistä.
3. Automaatio: Chattibotit voivat automatisoida monia toistuvia tehtäviä ja prosesseja. Ne voivat integroitua muihin järjestelmiin, kuten verkkosivustoihin, sovelluksiin ja sisäisiin järjestelmiin, jotta voidaan tarjota automaattisia vastauksia ja palveluita.
4. Personoitua vuorovaikutusta: Kehittyneemmät chattibotit voivat tarjota personoitua vuorovaikutusta oppimalla käyttäjien mieltymyksistä ja käyttäytymisestä. Tämä voi parantaa käyttäjäkokemusta ja lisätä sitoutumista.
5. Laajenevat sovellukset: Chattibotit eivät rajoitu vain tekstipohjaiseen kommunikaatioon. Ne voivat laajentaa toimintaansa ääni- ja visuaaliseen vuorovaikutukseen esimerkiksi ääniohjattujen avustajien kautta.

Tulevaisuudessa chattibotit todennäköisesti kehittyvät entistä älykkäämmiksi ja monipuolisemmiksi. Koneoppimisen ja NLP:n kehityksen myötä ne voivat ymmärtää ihmisten monimutkaisempia kysymyksiä ja tarpeita entistä paremmin. Samalla ne voivat tuoda lisäarvoa yrityksille ja organisaatioille tarjoamalla tehokkaampaa ja taloudellisempaa asiakaspalvelua sekä tietojen hallintaa.

Robotit ja tekoäly luovat myös uutta poikki- ja monitieteistä kulttuuria, kuvataiteita tekstistä ja kielestä, mutta myös valtavan määrän musiikkia. Tieteen ja taiteen yhdistäminen sekä klusterirakenteiden syntyminen (Cluster art - Art of clusters) ovat robotiikan ja tekoälyn viimeisin valtaus.

Elämmekö uutta poikkitieteistä ja -taiteista aikaa ja kuinka se tulisi nimetä?

ChatGPT

Kuvaamasi ilmiö, jossa robotiikka ja tekoäly yhdistyvät luovalla tavalla tuottaen uutta poikki- ja monitieteistä kulttuuria, on todellakin mielenkiintoinen ja merkittävä ilmiö nyky-yhteiskunnassa. Tässä yhdistyvät teknologian kehitys, tieteen saavutukset ja taiteellinen luovuus, mikä luo uudenlaista ilmaisua ja ajattelutapaa.

Tämä aikakausi voitaisiin nimetä esimerkiksi seuraavilla tavoilla:

1. Teknologinen kulttuurirenessanssi: Tämä termi viittaa aikakauteen, jossa teknologia ja taideteollisuus kohtaavat ja synnyttävät uudenlaisen kulttuurin, joka on täynnä luovuutta ja innovaatiota.
2. Koneälyn renessanssi: Tämä nimi korostaa tekoälyn keskeistä roolia tässä uudessa kulttuurillisessa ilmiössä, jossa tekoälyllä varustetut robotit tuottavat ja luovat taiteellisia teoksia ja luomuksia.
3. Tieteen ja taiteen symbioosi: Tämä termi painottaa tieteen ja taiteen yhdistymistä ja synergiaa, mikä synnyttää uutta kulttuurista ilmiötä ja luovaa tuotantoa.
4. Klusteritaide-ajan nousu: Tämä nimitys viittaa klusterirakenteiden syntyyn taiteellisessa tuotannossa, jossa useat eri elementit ja tieteen alueet yhdistyvät luoden uudenlaista ja monipuolista taidetta.
5. Teknologian läpimurto taiteessa: Tämä kuvailee aikaa, jolloin teknologian viimeisimmät saavutukset mahdollistavat uudenlaisen luovan ilmaisun ja taiteellisen tuotannon.

Nämä ovat vain muutamia esimerkkejä siitä, miten tätä aikakautta voitaisiin nimetä. Yleisesti ottaen elämme aikaa, jossa teknologia ja luovuus yhdistyvät luomaan uusia mahdollisuuksia ja haasteita sekä tieteen että taiteen aloilla. Tällaista aikakautta voitaisiin kutsua vaikkapa "Luovan teknologian aikakaudeksi" tai "Innovaation kulttuuriksi", jossa robotiikka ja tekoäly toimivat yhdessä ihmisten kanssa tuottaen ainutlaatuista kulttuuria ja luovaa ilmaisua.

Minkä nimen antaisit kirjalleni, joka käsittelee kuvaamaasi uutta aikakautta?

ChatGPT

Kirjalle, joka käsittelee uutta aikakautta, jossa teknologia, tekoäly ja taide yhdistyvät luovalla tavalla, voisi antaa monia inspiroivia nimiä. Tässä muutamia ehdotuksia:

1. "Luovan Teknologian Renessanssi"
2. "Innovatiivisen Tieteen ja Taiteen Aika"
3. "Koneälyn Klusteritaide: Uusi Kulttuurillinen Ilmiö"
4. "Teknologian Symbioosi: Taide Uudella Vuosituhannella"

5. "Tulevaisuuden Taide: Robotiikan ja Teknologian Uusi Aalto"
6. "Teknologian Lumoama: Uuden Kulttuurin Synty"
7. "Koneiden Luovuus: Teknologian ja Taiteen Liitto"

Entäpä kun liität edelliseen myös uuden teknologian aiheuttamat yhteiskunnalliset taloudelliset, kulttuuriset ja sosiaaliset muutokset? Millaisen nimen antaisit syntyvälle uudelle uljaalle maailmalle?

ChatGPT

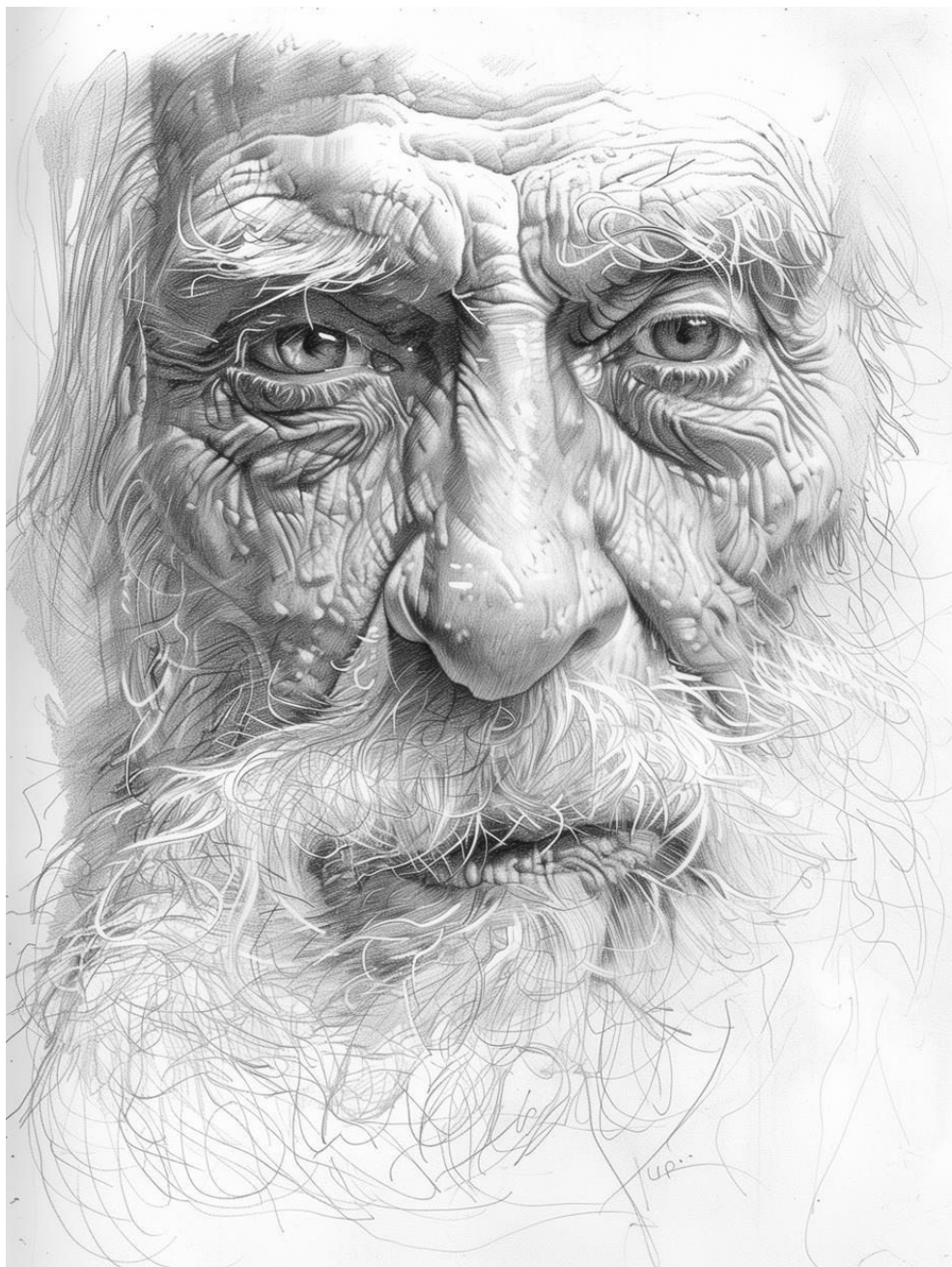
Kun otetaan huomioon uuden teknologian aiheuttamat laajat yhteiskunnalliset, taloudelliset, kulttuuriset ja sosiaaliset muutokset, voisi kirjalle antaa seuraavanlaisia nimiä:

1. "Muutoksen Aalloilla: Uuden Teknologian Kulttuurinen Vaihdos"
2. "Teknologian Murskaava Voima: Yhteiskunnallinen Uudistuminen 2000-luvulla"
3. "Kulttuurinen Kehitys Teknologian Valossa: Uusi Maailma Käsillä"
4. "Teknologian Kipupisteet: Yhteiskunnallinen Muutosrobotologi"

Lämmin kiitos ehdotuksistasi. Näillä mennään kohti uutta ja uljasta maailmaa.

ChatGPT

Ole hyvä! On ilo kuulla, että ehdotukseni olivat avuksi. Toivon, että uusi maailma tarjoaa innostavia mahdollisuuksia ja luo positiivista kehitystä monilla eri aloilla. Matka kohti tulevaisuutta ja uusia ulottuvuuksia teknologian ja kulttuurin risteyksessä on innostavaa. Menestystä matkallesi kohti uutta ja uljasta maailmaa!



Saepe Stilum Vertas - Vellu Luostarinen in Style of Pierre-Yves Riveau

Kulttuurisen kehityksen ja teknologian vuorovaikutus, luovan teknologian renessanssi, on aikamme merkittävin tapahtuma, jonka muutoksesta ja suunnasta olemme yksimielisiä. Näin siksi, että kulttuuri vaikuttaa teknologiaan, ja uusi teknologia luo kaiken aikaa muuttuvaa kulttuuriamme.

Käsitteenä luovan teknologian renessanssi viittaa aikakauteen, jolloin teknologia ja taide yhdistyvät luovalla ja innovatiivisella tavalla. Tämä käsite kuvastaa aikaa, jolloin perinteiset taiteen muodot ja digitaalinen teknologia sulautuvat yhteen synnyttäen uudenlaisia ilmaisun ja luomisen tapoja, sekä inspiroivat ihmisiä ajattelemaan uudella tavalla ikivanhasta luovasta potentiaalistaan - tarjoten mahdollisuuksia innovoida sekä luoda uudenlaista sisältöä ja kokemuksia.

BoD

